

Alleen brand kon naïef multicultureel woonexperiment stoppen

Posted on 30 november 2022 by René ter Steege

Een Amsterdams multicultureel woonexperiment voor Nederlandse jongeren en asielzoekers is in rook opgegaan. Medio november legde een brand 75 appartementjes in de as op een complex voor jongerenhuisvesting in de wijk Riekerhaven, in het westen van de hoofdstad. Zo'n 135 bewoners werden van het ene moment op het andere dakloos. De politie arresteerde dezelfde dag een 27-jarige bewoner op verdenking van brandstichting in zijn eigen woninkje. Volgens de Amsterdamse krant *Het Parool* betreft het een Syrische vluchteling die zijn medebewoners al eerder overlast had bezorgd. Zo heftig, dat ze voor hun veiligheid vreesden.

Als het politie-onderzoek dit bevestigt, moet Amsterdam zich extra beraden op de wenselijkheid Nederlandse jongeren het samenwonen met niet-westerse leeftijdgenoten op te dringen. Een andere aanpak lijkt inderdaad in de maak, maar daar was wel een brand voor nodig die het echec bevestigde van een gevaarlijke proef met jonge mensen.

Aanwijzingen voor gevaar

'Het was niet de eerste keer dat hij (de verdachte, RtS) voor problemen zorgde, laatst gooide hij zijn meubels op straat', aldus een 23-jarige studente die, met een beker koffie in de ene hand, een knuffel in de andere, de smeulende overblijfselen van haar gebouw bekeek. De man had duidelijk psychische problemen, opperde ze. Een eveneens gedupeerde jonge Syriër op het terrein herinnerde boos en bedroefd aan de talloze malen dat de verdachte na berispingen door de politie naar zijn woning terugkeerde. 'Het was afwachten tot het een keer zou misgaan.'

Al ruim voor de brand waren er dus aanwijzingen dat het door het linkse gemeentebestuur actief gesteunde huisvestingsplan gevaarlijk was. Scheldpartijen midden in de nacht, knokpartijen, uitschelden van homo's, stalking van jonge vrouwen, meisjes die seksueel agressief werden bejegend, inbraken, de nachtelijke aanwezigheid van mensen die er niets te zoeken hadden, het 'kraken' van appartementjes, drugshandel, het begon tot de routine te behoren in Riekerhaven en, later, in een complex in de Watergraafsmeer aan de andere kant van de stad, in Amsterdam-Oost.

Bang in het donker alleen thuis te komen

Uit verklaringen van klagers, vooral jonge vrouwen, aan onder meer *Het Parool* en de lokale omroep AT5, blijkt dat bijna uitsluitend jonge 'statushouders' zich hier schuldig aan maakten. Extra pijnlijk voor degenen die het beste met hen voorhebben en zich met idealisme op het project hadden gestort. Vaak merkten ze dat Arabieren en Afrikanen niet echt geïnteresseerd waren in hun lessen over de Nederlandse taal en cultuur, maar hen vooral op lompe en agressieve wijze trachtten te versieren.

'In plaats van contact met ze te zoeken, had dat gedrag op mij een averechts effect, ik keerde me steeds meer van ze af, was bang 's avonds in het donker alleen thuis te komen', vertelde de studente Juul de Nijs aan AT5. Vooral Eritrese jonge mannen boezemden haar walging in, ook al omdat de zeer weinige vrouwen in die gemeenschap werden geacht te zwijgen. Het Nederlandse emancipatie-ideaal was hier, in Amsterdam-Oost, waar Juul woonde, duidelijk niet aangeslagen.

Juul de Nijs is lang niet de enige vrouw die liever terugging naar haar ouders 'in de

provincie' dan nog langer te dienen als proefkonijn in een multicultureel experiment in de hoofdstad.

Enthousiaste jongeren uit alle windstreken

Het project begon in 2016 in Riekerhaven in Nieuw-West, waar de recente grote brand er dezer dagen ook het einde van inluidde. Bij de opening zong een lokale politicus de lof van een initiatief dat alleen winnaars zou kennen. Zo stelde de lage huur van 300 euro jongeren in staat een onderkomen te vinden dat elders in de stad onbetaalbaar was. Bovendien konden Nederlanders hun buitenlandse leeftijdgenoten, allen gelegaliseerde vluchtelingen, hun weg helpen vinden in de maatschappij. De Nederlanders moesten, om in aanmerking te komen voor een woning, blijk geven van een pro-actieve houding en per week enkele uren besteden aan de begeleiding van hun buitenlandse medebewoners.

Foto's uit die dagen tonen enthousiaste jongeren uit alle windstreken die opgetogen hun intrek nemen in de zojuist opgeleverde onderkomens, die van de initiatiefnemers geen containerwoningen mogen heten, een woord dat ten onrechte het beeld oproept van scheepscontainers. 'Building a future together,' heette het destijds ronkend op de website van Startblok Riekerhaven.

Wangedrag

Daar en in de later te openen vestigingen moesten evenveel Nederlanders als buitenlanders komen te wonen, om het negatief beladen begrip 'minderheid' uit te bannen. De verblijfsduur is maximaal vijf jaar. In sommige vestigingen, zoals in Riekerhaven en de Watergraafsmeer, wonen honderden jongeren, in kleinere eenheden een veertigtal. In totaal waren er, tot de brand, zo'n 1300 jongeren in vijftien wooncomplexen gehuisvest. Dat hielp om de schaarste aan huisvesting voor deze groep tegen te gaan, en jonge 'statushouders' uit de overvolle asielcentra te halen.

Maar met de toename van het aantal vestigingen zwollen de geruchten aan over wangedrag van sommige buitenlanders, met als gevolg een onveilige sfeer in vooral de grootste complexen. De gemeente en woningcorporaties bezwoeren keer op keer dat de veiligheid van de bewoners topprioriteit had, dat de met het toezicht belaste jongeren extra ondersteuning kregen en dat de ergste ordeverstoorders zouden worden verwijderd.

Begrip

Verdachten van seksueel ongepast gedrag, of zelfs delicten, zouden worden overgedragen aan de politie, zoals de jongeman die was beticht van maar liefst zes ernstige gevallen van agressie in dezelfde wooneenheid. De autoriteiten spraken verhullend over 'sociale onveiligheid', in plaats van de schuldigen aan te wijzen.

Amsterdam vroeg zelfs om een zeker begrip voor de a-sociale elementen, die vaak afkomstig zouden zijn uit oorlogsgebieden waaraan ze een trauma hadden overgehouden. Als dat hun gedrag verklaart, zouden ze niet moeten worden ondergebracht in een idealistisch project. Amsterdam en de woningcorporaties werpen tegen dat niet zij, maar het COA bepaalt welke jongeren in aanmerking komen voor deze vorm van huisvesting.

Ook het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) heeft dus iets uit te leggen, evenals de brandweer. Want hoe kon het brandje in de studio in Riekerhaven zo snel overslaan naar de rest van het complex, waar bewoners zeiden geen brandalarm te hebben gehoord? Eén van de zes woonblokken brandde geheel af, het blok ernaast raakte zo ernstig beschadigd dat het onbewoonbaar is verklaard.

Aanpassingen

De brand, de mogelijke oorzaak en het lot van de jongeren schokte Amsterdam zodanig, dat het de naïeve en gevaarlijke integratieplannen snel gaat 'aanpassen'. Weldra zullen aanzienlijk minder alleenstaande buitenlandse jonge mannen de locaties bevolken. Dat die maatregel Nederlandse jonge vrouwen moet beschermen, zei de gemeente, gespecialiseerd in verbloemend taalgebruik, er natuurlijk niet bij.

Ook worden in de nabije toekomst minder vluchtelingen van dezelfde nationaliteit in hetzelfde complex ondergebracht. Zulks om clanvorming en intimidatie van buitenstaanders te voorkomen. Althans, zo interpreteren we het pleidooi van een ambtenaar, eind november, voor een 'gemêleerde samenstelling' van de bewoners. Bovendien moeten Nederlanders in alle wooneenheden straks veruit de grootste groep vormen. Een deskundige bepleit in *Het Parool* maar liefst een driekwart meerderheid. De aanvankelijk opgelegde getalsmatige gelijkheid pakte immers rampzalig uit.

*Journalist en vertaler **René ter Steege** was lang redacteur van Het Parool en schreef onder meer een biografie van Marine le Pen.*

*Wynia's Week wordt mogelijk gemaakt **door de donateurs**. Mogen we u noteren? Dat kan **HIER**. Hartelijk dank!*